

Jeziki VA

Kaj je jezik?

Sistem znakov, ki služijo za sporazumevanje

Človeški jezik(i): drugi jeziki

Strukturiran sistem, ki temelji na govoru, kretnjah in znakih (pisavi)

Simbolni sistem

Specifična časovno, geografsko, kulturno zamejena oblika

- Živi jeziki: izumrli jeziki
- Naravni jeziki: umetni jeziki
- Besedni jeziki: nebesedni jeziki

Zakaj je jezik sociološki in politični pojem?

Socialne zvrsti

- Knjižni/standardni
 - Knjižni zborni
 - Knjižni pogovorni
- Pogovorni
- Narečja in (mestne) govornice
- Interesne govornice (sleng, žargon, latovščina)

jezik

- reguliran
- diskreten
- POLITIČEN

idiom (govor)

- spontan
- zvezen
- SOCIOLOŠKI

Jezikovni kontinuum

- Genetska bližina
- Regionalna tipološka bližina (jezikovna zveza)

- Balkanski
- Kitajski
- Japonični

Jezik in etnična/nacionalna pripadnost

- Standardizacija
- 1 etnija = 1 jezik?

Imperialni model: 1 država = 1 jezik

Jezikovno-etnični model: 1 jezik = 1 država

Realnost:

1 jezik - več etničnih pripadnosti

Več jezikov – 1 etnična pripadnost

Nacionalna država / Nacionalizem

- Moderna fenomena (od 1800 dalje)
- Nacionalna država
Politična tvorba z jasnimi teritorialnimi mejami
Poenotena (dominantna) kultura / jezik
Skupna zavest
- Nacionalizem = gibanje, ki ustvarja nacije;
politični, kulturni...
- Jezik kot sredstvo vključevanja in
izključevanja

Formiranje nacionalnih držav in jezikov

- Ernest Gellner: industrializacija terja homogenizacijo
- Benedict Anderson: tisk omogoči drugačno predstavo skupnosti

KOMUNIKACIJA

Kritike modernističnih teorij

Procesi v Evropi že v obdobju 1450-1750 vodijo do oblikovanja identitet utemeljenih v jeziku.

- prevodi (Biblija, katekizmi)
- religijske razlike (katolištvo, protestantske ločine)
- tisk
- narodne zgodovine
- narodne klasifikacije

Völkertafel (18. stol.)

German History Intersections,
<<https://germanhistory-intersections.org/de/migration/ghis:image-98>>

Kurze Beschreibung der In- Europa- Befindlichen Völkern Und Ihren Eigenschaft- fen.											
	Namen.	Spanier.	Frankhoh.	Polisch.	Teuffcher.	Engländer.	Schwöb.	Polack.	Unger.	Muskawith.	Türk oder Griech.
	Sitten	Hochmüthig.	Leicht sinig.	Hinderhältig.	Offenherzig.	Wohl Gestalt.	Stark und Grob.	Bäurisch.	Untreü.	böshafft.	Abtrüetler.
	Natur Und Eigenschaft	Wunderbarlich	Und ^{Lebhaftig} gesprächig	Eifersüchtig.	Ganz Gut.	Lieb-reich.	Graus-sam.	Hochwilder.	AllerGrausambst	Gut Ungerisch.	Lung ^{Im} Teüfel.
	Verstand	Klug und Weis.	Süßlich.	Scharfsinig.	Witzig.	Unmüthig.	Harternäsig.	Gering Achtent.	Hochweniger.	Gar Nichts.	Ober Lust.
	Empfangung deren Eigenschaften	Mäntlich.	Kindisch.	Wie ieder will.	Über Allmit	Weiblich.	Unertendlich	Müßlmäßig.	Bluthbegirig.	Unentlich froh.	Süßlich.
	Wissen schaft	Schriftgelehr.	In Kriegssachen	Geistlichen Neugier	Weltlichen Neugier	Welt Weis.	Großen Künsten	In Unerfah- lichen Sprachen	Lademeischen sprach	Christlichen sprach	Politicus.
	Tracht Der Kleidung.	Schneeb.	Unbeständig	Süßsam.	Wacht alles Nach	Frankisch heart	Von Löder.	Lang Röckig.	Viel Färbig.	Müßbölken.	Weiber Art.
	Untugent.	Hoffärtig.	Betrügerisch	Geistlich.	Verwunderlich	Unruhig.	Über Glauberisch	Braller.	Geräther.	Gartlererisch	Verätherischer.
	Lieben.	Ehrlieb und Rühm	Den Krieg.	Das Gold.	Den Trunk.	Die Wohlthut	Köstlich reisen	Den Adl.	Die Aufruhe.	Den Brühl.	Selbstleigne Lieb
Krankheiten.	Verstopfung.	In Ligner	In bösser seuch.	In bodogrä.	Der schwindelucht	Der Wässerucht	Den Durchbruch	In der freis.	In Reichen.	In Schwachheit	
Ihr Land.	Ist fruchtbaa	Mohlgearbeit	Und ^{Fruchtlich} Wohlthut.	Gut.	Fruchtbaa.	Bergig.	Waldich.	Und ^{Frucht} goldreich.	Voller Lich.	Im Liebreiches.	
Kriegs Tugend	Groß Müthig.	Unglücklich.	Süßlich.	Unüberwindlich	Im See Held.	Unverzagt.	In Gestimt.	Aufriererisch.	Müßamb.	Gar saul.	
Gottesdienst	Der aller beste.	Gut.	Shwas besser.	Hoch Andächtiger	Wie der Wind.	Untrügig glauben	Glaubt Allerley	Unmüßig.	Im Abtrüetiger.	Unweinsolchen	
für Ihren herrn	Imen Monarchen	Eine König.	Imen Väterlich	Imen Kaiser.	bald den bald jene	Freie Herrschaft	Imen Erwelden.	Imen Unbeliebigen	Imen Freimüthigen	Im Thiran.	
Haben Überfluß	In Früchten.	In Waren	In Wein.	In Getraid.	In sich Weid.	In Uch Kruben	In Böllwerch.	In Allen.	In Zinnen.	Und weichen sachen	
Vertreiben.	Mit Spillen.	Mit betrogen	Mit Schwächen.	Mit Trinken.	Mit Arbeiten	Mit Essen.	Mit zanden.	Mit Müßgehen	Mit schlaffen.	Mit Kränkeln.	
Vergeltung Mit denen Thieren	In Löwen thien	In Fuchsen.	Imen Fuchsen.	Imen Löben.	Imen Pferd.	Imen Ochsen.	Imen Bern	Imen Wölffen	Im Esel.	Imer Katz.	
Ihr Leben Ende	In Böth.	In Krieg.	In Kloster.	In Wein.	In Wasser.	Auf der Erd	Im stall.	beym sawel.	In Schnee.	In betrug.	

Vendar:

Družbene in politične spremembe v moderni dobi intenzivirajo in širše zaobsežejo zamišljanje nacionalne skupnosti in standardizacijo jezika:

- železnice,
- dnevno časopisje,
- urbanizacija,
- politična centralizacija,
- splošno šolstvo.

